

1 | Įstrigusi

Greisė Rouz sėdėjo matematikos pamokoje. Ant stalo mėtėsi rašikliai, lipnios juostelės, skriestuvas, skaičiuotuvai ir kiti niekučiai, pabirę iš penalo. Žalias švarkelis buvo atsainiai numestas ant kėdės atlošo ir dabar jo sagos įsispaudė į nugarą. Skaudėjo ne tik fiziškai – privačios mokyklos uniforma buvo tikras orumo įžeidimas. Bepormė suknelė žaliais ir baltais langeliais priminė aštuonvietę palapinę, nesaugojo nei nuo šalčio, nei nuo karščio, buvo per plona vėsiomis pavasario dienomis, o vidurvasarį tapdavo prakaito vonia. O kur dar nepatogūs juodi batai (mama juos vadino klumpėmis).

Reikėjo atsisėsti prie lango.

Greisei atrodė, kad tai būtų išvaikę nuobodulį. Prie lentos mokytojas įprastu monotonišku balsu aiškino apie trigonometrines funkcijas. Jai norėjosi šaukti iš nykumos, nes niekada nesisekė su skaičiais, arba garsiai piktintis tokiu mokymu, verčiančiu atmintinai kalti faktus, užuot mokiusis tiesiog stebint pasaulį.

Greisė taip ir neperprato pamatinių mokomųjų dalykų – ji norėjo iš karto pereiti prie linksmų. Taigi, užuot uoliai mokiusis apie planetų išsidėstymą ir to padarinius, skaitydavo ho-

roskopus. Nenorėjo mokytis apie potvynius ar orų permainų priežastis, troško tiesiog būti vandenyje ir banglente skrosti bangas. Greisė žinojo, kodėl nedaro jokios pažangos bet kurioje disciplinoje, – jai paprasčiausiai buvo gaila švaistyti laiką klojant neva tvirtą pagrindą, nuo kurio atsispyrusi galėtų mokytis toliau.

Laukiu nesulaukiu, kada pagaliau ištrūksiu iš šios kvailos mokyklos.

Greisė to labai troško, bet buvo čia įstrigusi kaip jos pačios atspindys, įkalintas lange.

Ji nemanė turinti akivaizdžių talentų, tačiau troško būti nepaprasta. Šviesiai rudus plaukus dažė keliais atspalviais šviesiau, norėdama pagyvinti veidą ir jaustis gerai. Buvo šiek tiek aukštesnė nei vidutinio ūgio, normalaus sudėjimo. Vienintelė ne visai standartinė jos kūno dalis buvo akių lėliukės – vyzdžiai didžiuliai kaip skraidančiosios lėkštės, nors pačiai Greisei jos akys neatrodė kažin kokios ypatingos. Ne ryškiai mėlynos kaip maudymosi kostiumėliai, patinkantys ir paauglėms, ir vyresnėms moterims, o žalios, bet nespinduliuojančios, veikiau dumblių, kokiais apeina nešvaraus priemiesčio baseinai, žalumo. Dešinės akies apatiniame kamputyje – juodas taškelis, dailus kaip apgamėlis. Senelis (Greisė vadino jį Kosmosu) kartą pasakė, kad jos akys labai gražios, migdolų formos. Ji nuėjo į podėlį, iš stiklainio, kuriame buvo laikomas nesūdytų riešutų mišinys, paėmė migdolą ir pridėjo prie akies. Ogi tikrai kaip migdolai.

Greisė dirstelėjo į laikrodį trokšdama, kad jis greičiau tikėtų. Svajojo apie laiką, kai pagaliau neberekės eiti į mokyklą ir užsiimti kvaila užklasine veikla. Jokių namų darbų, jokių privalomų krepšinio treniruočių ar pianino pamokų, kurių

negalėjo pakęsti. Ji nemėgo solfedžio pratimų, tai atrodė mir-
tinai nuobodu ir nenaudinga.

Pagaliau nuaidėjo skambutis, pažadindamas iš svajų. Greisė
sušlavė daiktus nuo stalo atgal į penalą.

– Ei, Greise, palauk! – koridoriuje nuaidėjo mergaitės balsas.

Tai buvo Medisonė Beili, dar viena atstumtoji, egzistuojanti
mokyklos gyvenimo paribų. Greisė labai norėjo turėti draugę,
bet tik ne Medisonę, nors šioji buvo jos sąjungininkė mokyk-
loje, gana protinga ir ryžtinga. Bėda ta, kad Greisė ja nepa-
sitikėjo. Populiariausios mergaitės nekrepė į Greisę dėmesio,
o Medisonė jas baugino. Tačiau jei vieną dieną jos priims Me-
disonę į kompaniją, toji nė nemirktelėjusi pamirš Greisę.

– Pas Amberę Džeinę šeštadienį vyks vakarėlis prie basei-
no, – pasakė Medisonė. Kimus gergždžiantis jos balsas skam-
bėjo kaip prasigėrusios džiazo dainininkės.

– Ir kas? Manęs nekvietė.

– Viskas gerai, aš su ja pasikalbėjau.

Greisė susidomėjo, net nosis sutrūkčiojo. Amberė Džeinė
Kolins buvo populiariųjų mergaičių grupės žvaigždė. Aukš-
ta, sportiška, žvilgančiais tamsiai kaštoniniais plaukais. Ir jo-
kių rūpesčių dėl netikėtai išdygusio spuogo. O Greisę spuogai
nuolat kamuodavo.

– Negi ji sutiko, kad dalyvaučiau ir aš?

– Na, sakė, kad gali ateiti bet kas, – aptakiai ištarė Medisonė.
Greisė iškėlė virš galvos rankas.

– Ak, išties, kokia aš kvailutė, visai pamiršau, – ištarė tea-
trališkai. – Aš juk ir esu Bet Kas. Greisė Bet Kas Rouz. Dilano
ir Karlos Rouzų duktė, Abelio sesuo, septyniolikmetė Hamil-
tono vidurinės mokyklos vienuoliktos klasės mokinė, bet arti-
miausiems ir brangiausiems draugams – tiesiog Bet Kas.

Veikiausiai vienintelė priežastis, kodėl jai leista dalyvauti vakarėlyje prie baseino, buvo ta, kad kiekybė šiuo atveju buvo svarbesnė už kokybę.

Kodėl mokykloje visiems labiausiai rūpi tik skaičius?

Staiga ji ėmė ilgėtis dviejų geriausių draugių – Džuljetos King ir Rubės Kameron. Abi buvo it patikimas inkaras paviršutiniškų paauglių draugysčių jūroje ir jokiū būdu ne varžovės, smerkiančios ir nuolat kritikuojančios viena kitą. Merginų mamos kadaise susipažino Šiaurės Geitshedo motinų ir kūdikių grupėje ir paskui trys mergaitės augo kartu. Dabar jų šeimos gyvena skirtingose miesto dalyse, dukterys lankė skirtingas mokyklas.

Jos mane myli, kad ir kokia būčiau. Esu joms svarbi, o ne Bet Kas.

– Tai eisi ar ne? – neatstojo Medisonė.

– Na, gerai, eisiu. Juk nieko neprarasiu, nebent užsidirbsiu pažeminimą.

– Puiku! – apsidžiaugė Medisonė. – Pasakykime tėvams, kad nakvosime viena pas kitą, ir turėsime visą laisvą vakarą.

Greisė žinojo, kad, palyginti su svarbiausiais dalykais gyvenime, užsibuvimas kur nors iki vėlumos – juokai, bet jos laisvė buvo ribojama, tad tokiais atvejais jausdavosi kaip keliautoja, nuolankiai prašanti vizos.

Per tą savaitę Greisė sužinojo šį tą daugiau apie vakarėlį prie baseino. Išsiaiškino, kad jame bus ir vaikinų iš kitų privačių miesto mokyklų. Kiti jai nerūpėjo, svarbiausia, kad ateitų Gabrielius Tomas – vaikinai, kurį buvo beprotiškai įsimylėjusi.

Artėjant savaitgaliui ji kas vakarą su baime ir viltimi matavosi skirtingus drabužius. Traukė iš lentynų ir metė ant grin-

dų, kol spinta liko tuščia, o kilimas nuklotas rūbais. Eksperimentavo ir su makiažu. Žinojo, kad naudoja per daug skaistalų, bet norėjo atrodyti moteriška. Buvo skaičiusi, kad per Antrąjį pasaulinį karą net koncentracijos stovyklose kalinės smeigtuku įsidurdavo smilių ir krauju įtrindavo skruostus.

Pagaliau atėjo šeštadienis. Rytą Greisė nulipo į pirmą aukštą kaip tik tuo metu, kai jos brolis ketino eiti į futbolo treniruotę. Ketveriais metais vyresnis Abelis buvo Greisės priešingybė – atsipalaidavęs, lengvai bendraujantis ir populiarus tarp bendraamžių.

– Gal bent šiandien gražiau apsirengsi? – paklausė jis su pašaipėle balse.

– Užsimanysiu – pasipuošiu, – atšovė ji.

Greisės ir brolio pokalbiai visada būdavo tuštoki. Abelis, metro devyniasdešimt trijų centimetrų ūgio, tamsiai rudų plaukų ir gražių žydrų akių, buvo iš tų vaikinų, kuriuos visi norėdavo matyti vakarėliuose.

Ir kodėl aš nepanaši į jį? – liūdnai pagalvojo Greisė ir ėmė melstis, kad tėvai būtų išėję. – Nuolat visko klausinėdami jie linki vien gero, bet, maldauju, tik ne šiandien.

2 | Atsiduoti svajoms

Ruoštis vakarėliui nebuvo taip smagu, kaip Greisė tikėjosi. Ji nužvelgė netvarkingą tualetinį staliuką. Visi akių vokų šešėliai ir lūpų pieštukai buvo be dangtelių.

Ak, nemėgstu dažytis viena!

Nei su kuo pasidalysi lūpų dažais, nei paklausi, kaip geriau – blizgučiais pagyvinti akis ar labiau paryškinti lūpas. Ji susikėlė plaukus ir surišo į kuoduką, kiek pasvarsčiusi vėl paleido, kad plaukai kristų ant pečių, ir tyliai paklausė veidrodžio:

– Ką manai? Sukelti ar tegu bus palaidi?

Nutarė apsimauti senus rūgštimi išbalintus džinsus su gelsvai žalio verpeto piešiniu ant kairės klešinės priekyje ir dešinės klešinės užpakalyje. Džinsai buvo siauroki – kai atsisėdo, viršuje taip įsirėžė į šlaunis, kad kojos tapo panašios į dešreles su apvalkalu.

Kodėl aš tokia stora ir bjauri? Kodėl?

Ką nors panašaus Greisė pati to nejausdama sumurmėdavo šimtą kartų per dieną.

Prie džinsų pasirinko violetinę atlasinę palaidinukę, o pridengdama nuogumą užsivilko tamsiai mėlyną surišamą nertinį. Plaukus taip supurškė putomis, kad šie atrodė kaip šiaudiniai.

Ji, nors dar nepilnametė, jau turėjo savą požiūrį į grožį. Ne-noras atrodyti gražiai jai buvo tam tikras apsisaugojimo būdas. Kiti būtų pasakę, kad ji nepatraukli. Greisė būtų atšovusi, esą taip yra todėl, kad ji nesistengia. Jei įdėtų bent kiek pastangų, atrodytų visiškai kitaip. Taigi žmonės galvoja apie ją neteisingai (jei apskritai egzistuoja toks dalykas kaip teisingumas). Ji bijojo dėl ko nors stengtis, nes tai reikštų, kad nori parodyti gerąją savo pusę. O tokiu atveju neabejotinai sulauktų kritikos.

Jei tris valandas tvarkyčiausi plaukus ir daryčiausi makiažą, atrodyčiau ne ką prasčiau nei manekenės žurnaluose. Bet noriu laiką leisti išmintingiau.

Deja, išmintingesnis laiko leidimas nereiškė, kad trokšta skaityti literatūros klasiką (jai labiau patiko suaugusiųjų romanai) ar klausytis Debiusi. Užtat ji valandų valandas mintyse bjaurėdavosi savimi.

Greisė ėjo Atkinsono alėja į traukinių stotį, nekreipdama dėmesio nei į miesto vaizdus, nei į jūrą toluoje. Jų šeima gyveno devyni kilometrai nuo miesto centro, prieškalnėje, ir Greisei atrodė, kad jų namų vieta šiek tiek primena ją pačią: nei mieste, nei kalnuose, nei pajūry. Tiesiog nežinia kur.

Važiuodama greituoju traukiniu iš Hilsaido į Vest Bičą Greisė užsisvajojė apie Gabrielių. Jos mintyse vaikinai dažniausiai patirdavo nušvitimą ir suprasdavo, kad Greisė yra jam skirtoji. O nekreipimas į ją dėmesio iš tiesų yra slaptas kodas, reiškiantis: „Einu dėl tavęs iš proto.“ Ji įsivaizdavo, kaip varkėlyje tiesia ranką prie bulvių traškučių, ir jūdvių pirštai susiliečia. Arba dar drąsiau – jis paprašo jos telefono numerio

apsimesdamas, neva nori kartu pasimokyti. Taip, iliuziniai lūkesčiai, ji tą puikiai suprato, bet tiesiog buvo būtina puoselėti svajones. Jos jai buvo kaip deguonis.

Greisė pamatė stotyje laukiančią Medisonę. Ši buvo nuo galvos iki kojų apsirengusi juodai, kairėje šnervėje žibėjo sidabrinis auskaras, plaukai ištiesinti, ant peties drobinis krepšys, kuriame laikė vertingiausias daiktus: cigaretes, pačiulių kvapo kūno purškiklį ir sugeriamąjį popierių riebiai odai nusausti.

Vakarėlis turėjo prasidėti trečią po pietų. Jos jau valandą vėlavo. Gal ir gerai, nes saulė nebe taip kepino. Iš spygavimų, sklindančių iš galinio kiemo, ir garsios muzikos, aidinčios už tvoros, mergaitės išsyk suprato, kuriame name vyksta vakarėlis. Greisė susijaudinusi palietė ametisto pakabutį ant kaklo ir pajuto širdyje plazdant nerimą.

3 | Sudužusios svajonės

Amberė Džeinė gyveno dviejų aukštų Viktorijos stiliaus name su pagrindinėmis durimis per vidurį ir simetriškais langais šonuose. Mediniai vartai į galinį kiemą buvo atdari, pro juos įėjusios Medisonė ir Greisė išsyk pamatė Amberę Džeinę. Toji staigiu judesiu pasitaisė ilgus tankius plaukus, žvilgančius šilku lyg plaukų kondicionieriaus reklamoje. Ji vilkėjo trumpa siaura balta tampraus audinio suknele, kūnas buvo gražiai įdegęs soliariume. Dėbtelėjusi į atvykęles, Amberė Džeinė grįžo pas pataikūnes drauges priminti, kokia ji nuostabi.

Dvi naujos viešnios pasidėjo krepšius po vienu iš daugybės kreminės spalvos medvilninių bei nendrinųjų skėčių ir ėmė dairytis. Kaip visada tokiuose vakarėliuose, susibūrė atskiros socialinės grupelės: sportininkai, mados vergės, banglentinininkai, grafikos dizaino besimokantys studentai, saujelė stilingų metais jaunesnių asmenų iš žemesnių klasių, paaugliai iš kitų privačių Geitshedo mokyklų. Nors jas lankė skirtingas, jų stilius ir manieras buvo kaip ir populiariųjų mokinių iš Hamiltono mokyklos.

Ko gero, tos merginos niekada nebuvo sugadinusios sijono užtrauktuko, mėgindamos užsitempti jį per šlaunis.

Prie jų, nešinas alumi ir išsišiepęs kaip ką tik aukso gyslą aptikęs žmogus, atskubėjo Oliveris, dar vienas mokinys iš mokyklos gyvenimo paribio.

Greisė išmaukė visą stiprų tamsųjį alų tiesiai iš ilgakaklio butelio ir paprašė Oliverio atnešti dar. Tai sužinoję tėvai būtų ją užmušę, bet Greisę labiau gąsdino tai, kad išgėrusi ji tapdavo keistai bejausmė – galėdavo kalbėti ir judėti, bet ne itin suvokdavo savo žodžius ir poelgius. Atrodydavo, kad kažkas užgrobė jos kūną ir apsimeta Greise, o ji pati kažkur pradingo.

Taigi ji neprisiminė, kaip nutiko, kad pagaliau svetainėje liko dviese su Gabrieliumi. Atraitotos marškinėlių rankovės atidengė pūpsančius raumenis ir plačius pečius – vaikinai tiesiog tryško sveikata ir atrodė labai vyriškas. Jo veidas Greisei regėjosi tobulai simetriškas, toks tiktų milijonams losjono po skutimosi reklamų. Nosis lyg padailinta chirurgo, tiesi ir aštri, akys tokio žalumo, kokio troško ir ji pati, spinduliuojančio smaragdo atspalvio, jas idealiai rėmino antakiai. Įdegis išryškino skruostikaulius – lygiai tokį bronzantų efektą klientams žada grožio produktų gamintojai.

Greisė beveik nieko nežinojo apie Gabrieliaus charakterį, nes lig šiol jiedu tebuvo persimetę vos dvidešimčia žodžių. Dažniausiai tai būdavo „imk“, kai pamokoje reikėdavo pasidalyti kokia nors medžiaga. Tai, ką Greisė apie jį žinojo, tebuvo iš lūpų į lūpas perduodami gandai. Tačiau įsivaizdavo jį esant slaptą dailininką, muzikantą ar žodžių meistrą, atliksiantį jai savo kūrybos serenadą, kai ji negalės užmigti. Aistringas meno gerbėjas ir garsus sportininkas, jis taptų jos bilietu į visuotinį pripažinimą. Na, bent jau svajose.

Vėliau Greisė sužinos, kad ją buvo ištikusi „alkoholio sukelta amnezija“. Štai dėl ko ji neprisiminė, kaip ir kodėl Gabrie-

liui pasakė, kad jis – jos gyvenimo meilė, įkvepianti ją rašyti eilėraščius. Sunkiai tramdydama emocijas ir labai energingai, kas taip baugina vaikus ir verčia dumti šalin per kilometrą, ji paskelbė, esą jiedu skirti vienas kitam, nes taip nusprendęs likimas. Vienintelis Gabrieliaus atsakas (emociškai brandus tiek, kiek brandus gali būti septyniolikmetis) buvo prisipažinimas, kad jis nekenčia poezijos. Pasakė ir spruko pro duris.

Net ir praėjus daugybei metų Greisė vis dar susigūždavo prisiminusi tą vakarą; kaip greitai gali sudužti svajonės ir šukėmis pabirti po kojomis.

Viskas įvyko kitaip, nei ji tiek kartų įsivaizdavo, ir dabar teks kaip nors su tuo susidoroti. Apie tokią progą Greisė svajojo ilgiau nei metus, o viskas ėmė ir sugriuvo per trisdešimt sekundžių, svajos užgeso vos spragtelėjus pirštais. Ji buvo palikta viena, siūbavo apsvaigusi ne tik nuo išgerto alkoholio, bet ir dėl ką tik patirto pažeminimo.

Sukaupusi visas jėgas Greisė patraukė ieškoti Medisonės. Lauke buvo vėsu, ir ji šiek tiek prasiblaivė. Pamatė, kaip Gabrielius priėjo prie Amberės Džeinės ir kažką pakuždėjo jai į ausį. Abu sužiuro į Greisę ir ėmė kikenti. Ji pasijuto pažeminta prieš visą pasaulį.

Paniekinta ir išsižeidusi ji prasibrovė pro vakarėlio dalyvius ir kaisdama iš gėdos per medinius vartus išbėgo į gatvę. Neįstengė išeiti aukštai iškėlusi galvą, nes jie sutrypė jos orumą. Greisė troško, kad po kojomis atsivertų žemė ir ją prarytų.

Ji pasileido tekina. Pirmiausia dūmė gatvėmis paplūdimio pusėn, tada sulėtino greitį, galiausiai susinervinusi ėmė žingsniuoti pirmyn atgal. Du žingsniai į vieną pusę, du į kitą.

Kodėl taip pasielgei, kvaiša? Turėjai puikią progą susidraugauti su juo, bet viską sugadinai. Po galais, pirmiausia pasistenk tapti tie-

*siog drauge, o ne mergina. Turėjai galimybę ir susimovei! Silpnapro-
tė! Reikėjo neskubėti, nešaukti visa gerkle: „Štai ir aš, kita tavo sielos
puselė, aš, kuri visada buvau tau po nosimi!“ Jei būtum jam nors
truputį patikusi, jis būtų bent kartą tave užkalbinęs per tuos trejus
metus mokykloje, argi ne taip? Kaip gali būti tokia protiškai atsi-
likusi? Visada viską sumauni. Visada! Kodėl taip saldžiai kalbėjai
ir – svarbiausia – paminėjai poeziją? Na, ir kvailė. Po galais, kodėl
negalėjai bent apsimesti šauni?*

Mintyse ji perkratė gal septynis variantus, ką iš tiesų no-
rėjo pasakyti Gabrieliui. Ūmai suvokė nežinanti, kur atsidūrė,
suprato tik tiek, kad ne prie vandenyno, nes neužuodė drus-
kingo jūros oro. Nustėro parduotuvės vitrinoje pamačiusi savo
atvaizdą. Atrodė kaip beprotė, tyliai murmanti sau po nosimi,
vis sunkiai atsidusdama.

Pyptelėjo automobilis, ir ji persigandusi krūptelėjo. Išsiblaš-
kiusi vos nepalindo po ratais. Nė nežvilgtelėjusi į išsigandusią
ir apstulbusią jauną vairuotoją, Greisė grįžo į pėsčiųjų taką ir
ėmė toliau negailestingai save pliekti žodžiais.